

Hej! Du har precis klickat på Ekots nya nyhetspådd, Dagens Eko.

Nu börjar vi.

Harald, varför har seriösa medicinforskare börjat bry sig om psykedeliska drågor just nu?

Ja, det är verkligen en våg just nu av såna forskning och det beror ju en hel del på hur folk mår.

Väldigt många lider av depression och det är en stor del av de här som inte blir hjälpta av dagens behandlingar.

Och psykedeliska substanser kan vara en öppning, tror vissa forskare.

Det här är Dagens Eko med Lena Nordlund.

Idag om att Cilusubin just nu gör ett återtåg i forskarvärlden.

I ett rum med röd-orangst sken från en myslampa, en fontapet som föreställer en skog och en säng ligger en man som är lite över femtio, Steve Shoney.

Han har ögonbindel och hörlurar och har just fått en tablett av en forskare.

Nu börjar han hallucinera.

In describable. Take anything you've ever seen, even in your mind, and expand that a million times and add in colors that you cannot imagine being.

Han är som i ett kaleidoskop i ett skiftande, böljande landskap av färger, ljud och dimensioner han aldrig förra upplevt.

Steve har varit deprimerad i 20 år och terapi och vanliga antidepressiva läkemedel har inte hjälpt.

Det där är bäst. Det var som en fag, något jätteläggd och jättelägg som bara satt på mig.

Det är en konstruktion av ljusstrålar som på något vis också är hans själv.

Sen upplöses plötsligt allt och det blir liksom bara tomt.

Och det är ingenting, ingenting i alla, och det är verkligen bra.

Harald, den här mannen, Steve Shoney, som är med i en forskningsstudie här, blir han hjälpt.

Ja, han beskriver ju som att han långt efter behandlingen fortfarande mår mycket bättre.

Är det här någon sorts typisk reaktion som man får av det här magiska svampemnet Silicibin?

Ja, många beskriver det här visuella, starka, mystiska upplevelsen som inte kan beskrivas i ord.

Man ser starka färger och mönster, kanske man känner ibland det som kallas ego-död.

Alltså att känslan av att vara en individ bland många andra i en värld, den försvinner och man känner att man går upp i världsalltet.

Många beskriver också som bland de viktigaste händelserna i deras liv.

Så att man kan väl säga att det är en ganska typisk Silicibin upplevelse.

Men nu tar vi det från början. Var och när börjar berättelsen om Silicibinet?

Det är Sydamerika och Centralamerika.

Man tror att det här bruket av magiska svampar har funnits där i ceremonier, religiösa riter och traditionell medicin i hundratals eller till och med tusen år.

Och här är det såklart, utifrån vårt perspektiv, problematiskt att göra en tydlig distension mellan medicin och religiösa riter.

Det är en spirituellt helande i en mycket vidare mening.

Men sen börjar det ändå spridas till vår del av världen.

När är det?

Det är femtiotal.

Gordon Wasson är bankman på storbanken JP Morgan i New York.

Det är fina kostymor, cigarrer och det finns pengar att spendera.

Och hans fru Valentina Wasson är från Ryssland och hon är amatör, mycolog, alltså svampforskare.

De här två, de nås av rykten att det är i Oaxaca i Mexiko, utförs ceremoniella riter med magiska svampar.

De flyger till Oaxaca i Mexiko.

Vi har gått in till den Mazatec area, far från de högera.

Där har vi hittat den rotten bagass, som det kallar bagasso.

Skaffat med muskvård. De här muskvårdarna, jag vet inte, hade aldrig sett det.

Gordon deltar i en ceremonie, en het juni natt. Äter de här magiska svamparna och han flyger så småningom ut över landskapet.

Han spannar över berg som sträcker sig till himlen och han ser ut över pastelfärdade floder som är ett oändligt mönster samlas till ett oändligt hav.

Både Gordon och Valentina beskriver ett par år senare sina upplevelser av det här i varsin artikel som publiceras i stora tidningar runt om USA.

Det här har jag beskrivit som den första gången västvärlden vår vetenskap om den här typen av mystiska upplevelser.

En sorts tripprapport av Sylle Subina alltså.

Ja, det skulle man kunna säga.

Vad är det för substans då?

Ja, Sylle Subin är ju ett av de aktiva ämnena i sådana här magiska svamparna som gör att hjärnan påverkas om man får den här hallucinogena psykedeliska upplevelsen.

Forskarna tror att Sylle Subin molekyler påverkar hjärnan på det sättet att kopplingarna mellan nervcellerna i hjärnan blir fler.

Till exempel depression kopplar samman med att kopplingarna mellan nervcellerna är dåliga och få.

När man tar Sylle Subin så ökar alltså mängden kopplingar i hjärnan och hjärnan kan börja kommerisera på ett friare effektivare sätt och det verkar kunna motverka till exempel depression.

Jag har hört några forskare beskriva det här ungefär som en sån där glasbåldsnyar i och att det bara skakar om hjärnan och att det uppstår nya saker. Det låter ju också lite farligt.

Ja, många upplever det här ruset som väldigt omskakande och ibland skräckinjagande.

Och det är ju därför man har i sådana här studier där man behandlar människor så har man ju två psykologer som sitter med och hjälper den som ett psykologiskt stöd under behandlingen.

Man ger inte heller den här typen av behandling till människor som har anlag för psykosjukdomar för att det finns rapporter utanför forskningen.

Att de efter slussubin-trippar har utvecklat långvarig psykos, alltså att man blir allvarligt sjuk, så att det är ju praktik inom forskningen att inte ge människor med psykosanlag den här typen av behandling.

Men nu är vi alltså på 50-talet och slussubin har blivit omskrivet i prestigefulla tidningar och är rätt känt. Vad händer nu?

Ja, Albert Hofmann, en sveitsisk kemist som upptäckte LSD i början av 40-talet redan, han får psykedeliska svampar skickade till sig av ingen mindre än vår vän, Åsson.

Bankmannen.

Bankmannen från New York. Och Hofmann syntetiserar slussubin, alltså han tar fram den aktiva substansen från den magiska svamparna.

Och nu börjar det forskas på slussubin runt om i världen. Man gör olika patientexperiment där man ger patienter slussubin för att helt enkelt utforska medvetandet.

Det är inte bara medicinska försök där man försöker borta olika sjukdomar eller åkommor, utan det

är väldigt nyfiket uppe utforskande av det mänskliga medvetandet.

Den här typen av upplevelser har inte varit kända i den stora breda massan och forskningsvärlden i väst. Det här spränger gränserna för vad man trodde var möjligt.

Så det forskas alltså en hel del, men visst får forskningen också lite dåligt rykte sen?

Ja, då är vi i början av 60-talet i USA i Boston på Harvard University och där är Timothy Leary en framstående psykolog som börjar göra sådana här patientexperiment med sussubin.

Han har själv fått tag på sussubin och testat det och sagt att under ett rus har han lärt sig mer om det mänskliga medvetandet än under hela sin utbildning och karriär som psykolog.

Han propagerar för att alla ska ta psykedeliska drog.

Men hur går hans forskning till då i början på 60-talet?

Ja, den blir mer och mer experimentell så att säga.

Han och kollegan Richard Alpert på institutionen där på Harvard, psykologinstitutionen, så gör de stora experiment med universitets elever där man kanske ligger och hallucinerar på mattor på golvet i högar.

Det är inte här ovanligt att Leary och Alpert själva deltar så att säga i studierna, att de också tar sussubin och efterhand har det här beskrivits som utflippade ekstatiska orger där forskare och forskningsobjekt flyter samman i ett psykedeliskt rus.

Kanske inte så vetenskapligt utföra studier då?

Nej, forskningen ballar ur.

Och Timothy Leary, hans namn, blir ju väldigt känt.

We tell young people today, drop out of school, because schools education today is the worst narcotic drug of all.

Don't politic, don't vote, these are old men's games.

Mm, han blev ju senare känd som någon sorts psykedelisk präst med de bevingade orden turn on, tune in and drop out.

Vad får det här utflippade då i början på 60-talet? Varför för konsekvenser?

Ja, sen den stora konsekvensen är ju det här som kallas the war on drugs, alltså kriget mot drogerna. America's public enemy number one in the United States is drug abuse.

In order to fight and defeat this enemy, it is necessary to wage a new, all out offensive.

1970 så blev psykedeliska droger olaglig i USA och i praktiken blir det som ett stort lock på forskningen på psykedeliska substanser i hela världen.

Från slutet av 70-talet.

Men visst finns det också seriös-medicinsk forskning under den här tiden? Vad hände med den?

Ett exempel på sådana här seriös forskning är Bill Richards, också en framstående amerikansk psykolog som testar sylosubin som medicin mot depression hos cancerpatienter.

Men den här typen av seriös forskning, den försvinner jag också.

There really is a lot of suffering in the world of depression and addiction and post-traumatic stress, et cetera, et cetera.

And if we wisely use these substances, we might really be able to change the face of mental health in the world.

Och det är jättesvårt att få pengar till den här typen av forskning, för det är ju som ett stort tabu.

Det är 1997.

Två forskare sitter på en trädbänk i en park vid det ansedda Johns Hopkins universitetet i Baltimore, USA.

Den ena är just psykologen Bill Richards, han som forskat på cancerpatienter med dödsångest. Den andra är en professor i beteende biologi och farmakologi vid just Johns Hopkins.

Han heter Roland Griffiths.

Han har börjat intressera sig för att vetenskapligt studera andliga upplevelser.

Tillsammans börjar de två nu skissa på hur de ska kunna studera andliga upplevelser av den psykedeliska dråglklassade substansen,

Cylosubin. De skickar in en ansökan, men tvivlar på att de ska få ett godkännande från myndigheterna.

Vi initierade det här projektet.

Research med den klassiska hallucinogen, human research, har varit helt förbundet för 30 år.

Och det har skrivit en emotional charge om research med de här komponenten som länge idag.

Men av få tillstånd i april 200, och det blir en ny start för hela forskningsfältet.

Modisk mål är att ställa om vi kan särskilt evaluera både öppna och persistliga effekter av en högdol av Cylosubin.

Bill Richards får ge den första dosen efter den nästan tre decennier lång paus.

Hur ser forskningsläget ut nu i världen Harald?

Ja, 2006 så kommer de här forskarnas vetenskapliga artikel.

Och den ger en ny seriös stempel på hela forskningsfältet, så det blir som ett startskott till flera studier runt om i världen.

Och nu görs det alltså otaliga studier på Cylosubin.

Men det är fortfarande inte jättemånga stora väldokumenterade, ordentligt vetenskapliga studier som har gjorts på Cylosubin som behandling mot depression eller alkoholism.

Utan mer småstudier?

Ja, mer småstudier. Man vet fortfarande inte hur riktigt det skulle kunna passa som en medicin i allmänvården.

Och i Sverige visst forskas det på Cylosubin här också?

Ja, på Karolinska institutet så håller man just nu på med en fas 2-studie där man testar Cylosubin just mot depression.

Och man planerar också att göra en liknande studie om några år där just cancerpatienter ska få Cylosubin mot depression som man då tänker att det hänger ihop med cancer-sjukdomen.

Både de här studierna leds av Johan Lundberg och han är överläkare och adjungerad professor vid Karolinska institutet.

När jag pratade med honom berättar han att en del i de här två studierna handlar om att man både före och efter behandlingen ska göra olika gärnskanndningar för att man ska kunna se vilka patienter som kan tänkas ha en hjälp av den här behandlingen.

Johan Lundberg sa det att han tror absolut inte att det kommer vara en behandlingsform för alla som är deprimerade utan kanske för folk som har svår depression som inte får hjälp av andra typer av behandlingar.

Det är mycket fokus på Cylosubin och magiska svampa just nu både i forskningen och bland kändisar och poddare går att säga något om varför det händer just nu.

En sak som kan ligga bakom det här är att många är deprimerade nu, minst en kvarts miljard.

Människor har depression och en av fem svenskar har någon gång under livstiden depressionssymptom.

Och det är ju så att de traditionella antidepressiva medicinerna, det är många som inte får någon

hjälp av dem faktiskt.

Är det många som har stora förhoppningar till det här med Cylosubin?

Ja men precis, en av de här forskarna som du nämnde, Roland Griffiths, han har ju varnat för det här, att det är som en psykedelisk bubbla som snart kommer spricka.

Att förhoppningarna är för stora, att det är en mirakern medicin som med bara någon dos kan bota deprimerade för flera år.

Men det presenterades en stor studie, en av de största som har gjorts hittills på Cylosubin förra året. Och det var ju lite av en pyspunka, tycker ju vissa.

Varför det?

Studien visade att försäktspersonerna hade en antidepressiva effekt efter tre veckor, men efter tolv veckor så var den här antidepressiva effekten inte synlig längre.

Det är stor skillnad från vad man har sagt i de industrierna.

Precis, det är jättestor skillnad från tidigare resultat och det som har förståtts upp till att det kan hjälpa i flera månader eller år efter bara någon estakad behandling.

I början berättade du om urfolk som använder magiska svampar i sina riter.

Och nu vill vi på något sätt ha det rena ämnet i medicinska behandlingar, kanske rent av utan de här hallucinationerna om det skulle gå.

Är det något som man diskuterar i forskarvärlden?

Absolut, det är en av de stora frågorna faktiskt.

Går det att ta fram en variant av sylsubin till exempel som förändrar kopplingarna mellan nervcellerna i hjärnan och på så sätt motverka depression utan att man ska få den här psykedeliska trippen.

Som delvis är dyr eftersom det innebär att man måste ha psykologer som sitter med och det kan vara svårt och tungt för patienten att gå igenom det här.

Men det här är fortfarande inte klart, man vet inte om det går att göra det här rent medicinskt.

Och dessutom finns det vissa studier som pekar på att den faktiska upplevelsen av att man får den här psykedeliska ruset och det kan vara emotionellt starkt då man upplever som en väldigt betydelsefull händelse i livet.

Att just den upplevelsen är en del av det som gör att man mår bättre.

Tack Harald.

Den första juli år kommer Australier för första gången att kunna få sylsubin utskrivet av legitimerade psykiatriker som medicin vid vissa svåra fall av depression och posttraumatisk stress, PTSD.

Under året väntas forskarna vid Karolinska institutet komma med resultat från sin första sylsubin studie om depressioner och fler studier är på gång, bland annat en om cancerrelaterad depression.

Och det var allt från Dagens Eko.

Programledare var Lena Nordlund, gäst Harald Andersson och producent Elin Romeliotto.

Ljudmixen gjordes av Ludvig Jansson.